

KERAMIK G'ISHT ISHLAB CHIQUARISH TEXNOLOGIYASI

Odilov Furqat Umarbekovich

T.f.f.d., (PhD) v.b. Dotsent

Andijon iqtisodiyot va qurilish instituti

Askarov Xasanjon Abduqaxorovich

Andijon iqtisodiyot va qurilish instituti. Katta o'qituvchi

Annotatsiya: Ushbu maqolada keramik g'ishtlar ishlab chiqarish uchun uskunalri klasifikatsiyasi turlari, ishlash funksiyalari haqida yozilgan.

Kalit so'zlar: Qurilish, keramik, g'isht, press, mashina, jixozlarnilar, hom-ashyolar, ish unumdorligi, klasifikatsiyasi, energiya, tejamkorlik, qurilma.

Аннотация: В данной статье описана классификация оборудования для производства керамического кирпича, их функции.

Ключевые слова: Строительство, керамика, кирпич, пресс, машины, оборудование, сырье, производительность, классификация, энергетика, экономика, устройство.

Abstract: This article describes the classification of equipment for the production of ceramic bricks, their functions.

Key words: Construction, ceramic, brick, press, machinery, equipment, raw materials, productivity, classification, energy, economy, device.

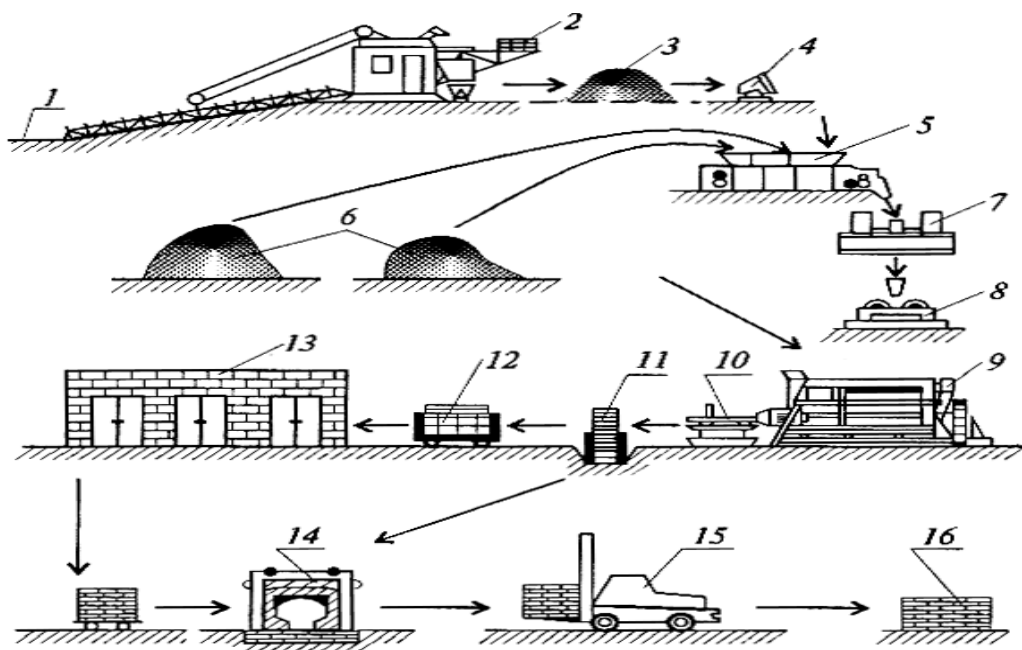

Kirish

Respublikamizda sanoat va uy-joy qurilishining kun sayin o'sib borishi qurilish materiallariga bo'lgan extiyojni yanada oshirmoqda. Ana shuning uchun qurilish ashyolarini ishlab chiqarish texnologiyasini va ulardan yasalgan buyumlarni har taraflama o'rganish har bir muxandis texnolog uchun zarurdir. Qurilish ashyolari ishlab chiqarish sanoatining eng muxim vazifalari bu — mahalliy xom ashyolardan keng foydalanish, buyum ishlab chiqarishni rivojlantirish, ularning sifatini yaxshilash va qurilishning tannarxini kamaytirish, shuningdek eskirib qolgan mashina-uskunalarni zamonaviy texnologiyalarga almashtirishdir

Adabiyotlar tahlili

G'ishtning asosiy xom ashyosi tuproq bo'lib, tarkibida soz tuproq 85% dan kam bo'lmasligi kerak. O'zbekistonning sug'oriladigan xududlarida g'isht ishlab chiqarish uchun xom ashyolar etarli daraja.

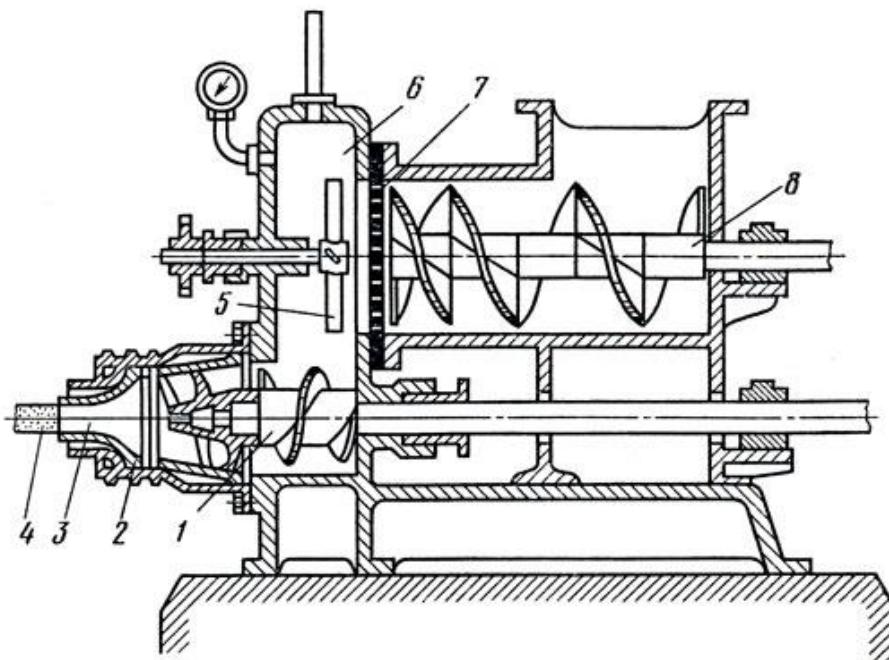
1-rasm. G'isht ishlab chiqarish texnologik chizig'i

Xozirgi kunda qurilish materiallaridan g'ishtga talab yildan – yilga ortib bormoqda. Bu talabni qondirish uchun kichik g'isht zavodalarini qurish maqsadga muvofiq. Buning uchun kichik g'isht zavodlarini loyixalash zarur. G'isht ishlab chiqarish texnologiyasi ketma-ketlikda amalga oshiriladi.

Natijalar

G'ishtning asosiy xom ashyosi bo'lgan tuproq transport vositalari yordamida zavodning tuproq skladiga olib kelinadi. Bu erdan tuproq zaxira bunkeriga tashlanadi. Zaxira bunkeridan tuproq maxsus elevatorlar yordamida tuproqni yumshatuvchi qurilmaga tashlanadi. Ikkinchi tomondan ko'mir ta'minlagichlar yordamida bolg'ali maydalagichga tashlanib yaxshilab maydalanadi. Maydalangan ko'mir ham transportlar yordamida ta'minlagichga tashlanadi. Bu ta'minlagich yordamida ko'mir 5 % miqdorida tuproqni tashuvchi transportyorga uzatiladi.

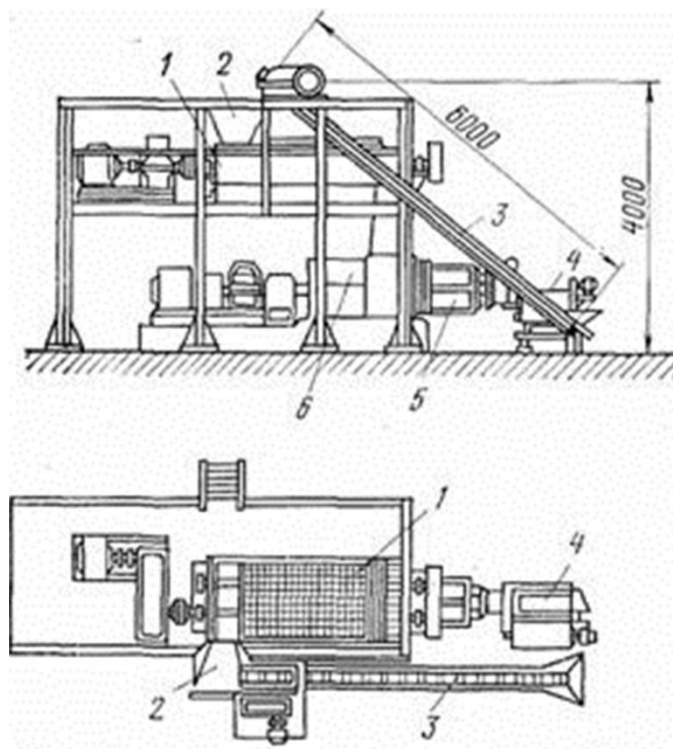
2-rasm. G'isht qoliplovchi vakum pres

Tuproq bilan ko'mir valikli tosh ajratkichga tashlanadi. Bu qurilmada tuproq bilan ko'mir tarkibidagi toshlar ajratiladi. Valikli tosh ajratkichdan chiqqan tuproq bilan ko'mir

aralashmasi aralashtirgichka yuboriladi va bu erda quruq aralashtiriladi. Bu erdan aralashma nam xolatda aralashtiruvchi maishaga beriladi va bu erda suv qo‘shib aralashtiriladi. Hosil bo‘lgan loy massasi transportyorlar yordamida qoliplash bo‘limiga o‘tkaziladi. Massa valikli maydalagichga tashlanadi. Bu erdan loy massasi lentali pressga yuboriladi. Lentali pressda loy massasi yaxshilab aralashtiriladi. Presslangan brus shaklidagi loy massasi avtomat kesgichlar yordamida qirqilib, lentali transpartyorlar yordamida avtoamtik taxlovchi qurilmaga uzatiladi. Bu qurilma g‘ishtlarni vagonchalarga taxlaydi.

G‘isht taxlangan vagonchalar tashuvchi qurilma yordamida uzatuvchi aravachaga beriladi. Bu aravachaga yuklangan vagonchalarni quritish kameresiga olib boradi. quritish kamerasida nam gishtlar 130-200 s tempraturada 24 soat mobaynida quritiladi.

3-rasm. Tuproqni yuklash qurilmasi

Xulosa

Qurilgan gishtlar vagonchalar bilan birgalikda uzatuvchi aravachalar orqali olib chiqiladi va xonqa pechlarga taxlanadi. Pechning xamma komeralari gisht bilan to‘lganidan

sung pechga issiqlik beriladi issiklik manbayi sifatida tabiiy gazdan foydalaniladi. Gishtning pishirish temperaturasi 150 s bo'lib. 32 soat mobaynida pishirish davom ettiriladi. Pechdan chiqqan gisht uzatuvchi avarachaga yuklanib. Aravacha yordamida omborga kiritiladi. Bu erda vagonlar bo'shatilib. Gishtlar kichik poddonlarga taxlanib. Kranlar yordamida mashinalarga yuklanib iste'molchilarga yuboriladi.

ADABIYOTLAR:

1. Asqarov, X. A., Asqarova, M. B. Q., & Axmadaliyev, USO (2021). Bino va inshootlarni qurishda g'ishtlarning tahlili. *Ilmiy taraqqiyot* , 1 (6), 1112-1116.
2. Asqarov, X. A., Egamberdiyeva, S. A., Maxmudov, S. M. (2022 yil, noyabr). "LEGO" G'ISHT ISHLAB CHIQRISH TEXNOLOGIYASI. *21-asrda innovatsion ta'limning o'rni va ahamiyatiga bag'ishlangan xalqaro konferensiyada* (1-jild, №7, 102-106-betlar).
3. Asqarov, X. va Mamajonov, M. (2023). Inshoot va binolarga zilzila ta'siri yuklar tahlili. *Oltin miya* , 1 (6), 12-14.
4. Askarov, X. (2023). SILIKAT MATERIALLARDAN TAYORLANGAN G'ISHTLARDAN BINO INSHOOTLARINI QURISH TAHLILI. *GOLDEN BRAIN*, 1(8), 162-164.
5. Askarov, X., & Qodirova, G. (2023). ALABASTR VA GIPS QURILISHDA QO'LLASH XUSUSIYATLARI TAHLILI. *GOLDEN BRAIN*, 1(5), 55-58.
6. Mirzayev, B. O., & Askarov, X. (2023). METHODS FOR CALCULATING BRICK CONSUMPTION WHEN BUILDING WALLS FROM SILICATE AND CERAMIC BRICKS. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 10(08), 1-14.
7. Asqarov, X., & Zokirjonov, A. (2023). MAHALLIY CHIQINDI TOSHLARDAN LEGO G'ISHT ISHLAB CHIQRISH TEXNOLOGIYASINI. *BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI* , 3 (10), 40-43..

8. Raximov, R. A., Asqarov, X., & Zokirjonov, A. (2023). MAHALLIY CHIQINDI TOSHLARDAN PRESS USULIDA KONSTRUKTIV MUSTAXKAMLIKKA EGA BO'LGAN G'ISHT ISHLAB CHIQRISH TEXNOLOGIYASI. *ARXITEKTURA, MUHANDISLIK VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR JURNALI* , 2 (9), 11-15.
9. Asqarov, X. A., Egamberdiyeva, S. A., Maxmudov, S. M. (2022 yil, noyabr). “LEGO” G'ISHT ISHLAB CHIQRISH TEXNOLOGIYASI. *21-asrda innovatsion ta'limning o'rni va ahamiyatiga bag'ishlangan xalqaro konferensiyada* (1-jild, №7, 102-106-betlar).
10. Asqarov, X. va Qodirova, G. (2023). ALABASTR VA GIPS QURILISHDA QO'LLASH XUSUSIYATLARI TAHLILI. *OLTIN MIYA* , 1 (5), 55-58.
11. Askarov, X. A., & Maxmudov, S. M. (2022, November). QURILISH SANOATIDA KERAMZIT BETON TO'SQICHLAR TAYYORLASH INNOVATSION TEXNOLOGIYASI. In *INTERNATIONAL CONFERENCES* (Vol. 1, No. 10, pp. 99-102).
12. X, F., Sh, R., Tashtanova, M., Yalgashev, O., & Adkhamova, G. (2019). Fosfogipsning qurilish xususiyatlari, to'g'onlarni o'rab turgan loy qoldiqlari uchun material sifatida. *Fan, muhandislik va texnologiya sohasida ilg'or tadqiqotlar xalqaro jurnali* , 6 (7), 10270-10277.
13. Tojiboyev, B. T., & qizi Askarova, M. B. (2023). ARCHITECTURE AND LANDSCAPE OF FERGANA CITY. *GOLDEN BRAIN*, 1(13), 403-408.
14. Tojimatovich, K. I., Abdukahorovich, A. H., & Behruz, K. (2024). VINEGAR ACID REGENERATION MAKING COLUMN APPARATUS PLATES MODERNIZATION. *American Journal of Technology and Applied Sciences*, 21, 53-55.
15. Abduqaxorovich, A. X., Tojimatovich, K. I., & Islomiddin, I. (2024). CONSTRUCTIVE ANALYSIS OF PLATE COLUMNS. *American Journal of Technology and Applied Sciences*, 21, 49-52.